

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Gromon- és Zrinyi-utca sarkán.

Kiadóhivatal: Csendes-utca OLÁH-féle ház.

A gabonakereskedelemben.

E czim alatt a „Pester Lloyd“ november 1. számában vezércikket közölt Bányás Zsiga tollából, mely kereskedelmi körökben nagy feltűnést keltett és a napi sajtót még mindig foglalkoztatja. Mi is annál készségesebben mutatjuk be olvasóinknak, mivel mélyen hatol be a gabonakereskedelmünk lényegébe és feltárja előttünk azon bajokat, melyekben kereskedelmünk manap szenved, és mert továbbá városunkban azon hir terjedt el, mintha vasuti állomásunkon utóbb történt tisztviselőváltásra e czikkben emelt panaszok adtak volna okot, holtabban az állomásfőnök ellen egyetlen panasz sem emeltetett! A czikk szövege fordításban következőképen hangzik:

Utóbbi időben annyit irnak és beszélnek közgazdaságunk emelkedésének szükségéről, a sajtó, képviselőház, kereskedelmi kamarák és különféle ánkétek olyannyiszor foglalkoznak kereskedelmi érdekeink támogatásával, hogy nyitott ajtón rohannák be, ha ezt most csak bebizonyítani akarnók.

Az is megdönthetetlen tény, hogy közgazdasági emelkedésünk egyik főtenezőjét realis alapon nyugvó gabonakereskedelmünk képezi, mely gazdáinknak lehetővé teszi, terméseiket minél jobban értékesíteni és ép oly tagadhatlan az is, hogy gabonakereskedelmünk emelkedésére forgalmi intézeteink, első sorban pedig a magyar kir. államvasutak vannak hivatva.

Annak előtte gabonakereskedelmünk csak gyéren vette igénybe a vasutakat és főleg csak ott, ahol hajó állomás vagy nem volt, vagy messzire feküdt. Akkor egyéb se kellett, mint a gabonát bevásárolni, azt a legnagyobb lelkiyugalommal hajóra rakni és három vagy négy heti utazás után Bpestben vagy Győrött biztos haszonra eladni.

De a gabonakereskedelmünk helyzete ma lényegesen eltér az akkortól, a mostani gabonakereskedelemben nem bízhat a hajózás különféle eshetőségeiben, most amidőn az üzlet iránya folytonos változásnak van alávetve, a kereskedő csak úgy dolgozhat sikerrel és a gazda csak akkor értékesítheti kedvezően terményeit, ha lehetővé teszik neki, árujával minél gyorsabban az iránytadó

piacokra jönni, és így a mindenhi irányt azonnal felhasználni.

A dolog természetében rejlik, hogy a hajózás és főképen annak legelőkelőbb intézménye a dunagőzhajózási társulat ezen követelményeknek meg nem felelhet. Eltekintve a hajók lasabani járásától, az időjárás és a vízállás annyi nehézséget gördít útjába, hogy mint az idén már öt hét óta, tehát a haute saisonban tapasztalhatjuk, alig-alig bocsájthat egy-egy hajót rendelkezésre, daczára hajói nagy számának.

Ily körülmények között a forgalom nagyjából a vaspályák felé irányul, és most reájuk háramlik ama kötelesség, — ami különben saját érdekükben is fekszik — a gabonakereskedelmet legnagyobb támogatásban részesíteni, és azt a hajózás igénybevételétől elpártoltatni.

Mind e körülmények tekintetbe vételével a magyar állam vasutak igazgatósága ugyancsak sokat tett e téren. A versenyre lépve, mindazon állomások részére, melyek a vízi utat is használják, felette mérsékelt díjszabályzatot léptetett életbe, és e mérsékelt díjakat külön kedvezmények engedésével még lejjebb szállította. Ha tehát az államvasut e módon akar a gőzhajózással versenyre lépni, akkor helyes úton halad, csak hogy, ha ozhhoz érni akar, a gőzhajózást előbb két dolgot kell ellesnie; első sorban ama valódi kereskedelmi szellemet, mely a dunagőzhajózási társulat minden egyes intézkedését jellemzi, szemben ennek bürokratikus hagyományával, és másod sorban a dunagőzhajózási társulat minden egyes hivatalnokának előző kegyességét a felelkek szemben, mely oly merő ellentétet képez a findolenciával és visszutasító magatartással, melyet a vasuti hivatalnokok a közönséggel szemben tanusítanak.

Hogy az első pontra áttérjünk, elengedő, az államvasutal némi összeköttetésben állni, hogy sok intézményeinek visszasságát megismerhessük, és ezzel kapcsolatban ama meggyőződésre jussunk, hogy ha majdan osakugyan ama sokat kívánt szerencsében részesülünk, miszerint élénk gabonakivitelünk leend, ez eredményt nem nyújthatna, mert a forgalom a közönségesnél nagyobb mérvet nem ölhethetne. Nem értjük ezalatt ama folytonos vonghilnet, mely az idén, amidőn kivitelünk nem nagy, már oly

kalamitássá vált, hogy a forgalmat mindinkább esorbitja, ez olyan baj, melyről még soká fogunk panaszkodni, mert nem is fog egyhamar megszűnni, nem is akarunk utalni arra, hogy az államvasut, daczára a minden oldalról hozzá intézett megkeresésekre nem akar hozzá fogni vagyonjai egy részének olyképen való átalakítására, mely lehetővé teszi a gabonát szaks nélkül elküldeni, ami kereskedelmünket alig sejtett mértékben emelné, ezek mind oly pium desideriumok, melyek elérése — államháztartásunk jelenlegi pénzügyi helyzeténél fogva — a messze távolban rejlenek. Nekünk csak az a kívánságunk, hogy az államvasutak vezetésében praktikusabb szellem honoljon, hogy e szellem annak közegeire is áthasson, és hogy ama eszeveszettség, fejtelenség megszűnjék, mely mindig beáll, valahányszor a forgalom erősebb mérvet ölt, minek illusztrálására itt néhány tényt akarunk felhozni.

Az államvasut igazgatósága egy nagyobb bpesti szállító czéggel szerződésre lépett, mely szerint ez kötele évenként egy bizonyos számú kocsirakatot szállítani, de ezért aztán oly engedményben részesül, hogy képes másoknak a rendes díjjakból 40—45 % ot elengedni. Az államvasut azonban kikötötte magának, hogy a kedvezményt csak abban az esetben engedményezi, ha a feladó vevényeken az állomásfőnökség által hitelesítetik, miszerint ama kocsirakomány szekereken vagy hajóval lett az állomáshoz szállítva. Ennek okát nem nehéz kitalálni. A vasut meg akarja akadályozni, hogy az ártú oly állomásokról, melyek kivételes díjszabályzatban nem részesülnek, közöses kivételes állomásokra küldessék és innen feladassék, és habár a kormány czélfát nagyon is problematikusnak tekintjük is, úgy annak jogosultságát nem akarjuk tovább megvitálni. De míg ezen egyezmény már októb. elsején életbe lépett és azzal együtt a küldemények is kezdetét vették, mindmáig, tehát egy teljes hónap letelte után az állomásfőnök vonakodik az igazgatóság által kikötött megjegyzést a vevényekre írni, azzal az indoklással, hogy e tekintetben az igazgatóságtól még semminemű utasítást nem kapott.

Ennek következménye, hogy a kereskedőnél már egy álló hónapja összegyűlnék a vevények, mely sem az eredményt, mely ily hosszú időszakban tetemes ösz-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Váljunk el!

— Elmefuttatás a keddi előadás előtt. —

Nem akarok a kritikusk uralmát összetűzni, és semmi szándékom elmémet az ő eszrit-jével versenyt futtatni, azért meglapulok itt a vonal alatt, s kijelentem, hogy a hivatalos méltatás, a melyik irányú, a melyiknek hinni tartozik a n. é. publikum, a melyik csalhatatlan — az az övé, — az enyém csak fagon de parler, a melyet ne tessék komolyan venni.

Szintársulatunk f. hó 15-én a híres „Váljunk el“-t adta, melynek három hőse a következő három „művész“-ünk kezébe volt letéve:

Desprunelle — Rakodczay igazgató (híres Shakspereszínész) Cyprienne — Agyal Ilus (szabad óráiban operette-énekesnő) Ademar — Fehérváry (a szintársulat „álnok-tálnok fatálnoka.“)

Főlöseges mondanunk, hogy az a Desprunelle egy jovialis, te-tőtől talpig gentlemanik-ember, a ki bár kissé túlérett férfikorában nősült, mégis megőrizt szívében annyi idealismust, a mennyi egy Cyprienne boldogítására is elégséges, ha kissé foglalkozik vele, s nem hanyagolja vala el.

Cyprienne a telivér francia nő, szívében telve becsületességgel, szellemében a francia fölületesség, könnyűvérűség s frivolitás által megrontva, — unja magát s az unalom ráerőlteti, hogy udvarol-tasson magának egy esinos dandy által, a ki minden ízében chie-es ifjú, — de mint minden divat-báb üres fejű, és léha. Cyprienne főleg azért hiteti el magával, hogy ezt a divat-bábót szereti, mert a tiltott gyömelés édes, s mert sajátzerű és izgalmas bűjt köleszőn a titkos szerelmességének a férji féltékenység, melyet az itt-ott eláru. Kijátszani a férj argusszemeit, alattomban egy forró kézzorúsást váltani, csókokat lopva adni s venni e Cyprienne-nek gyönyörűséget nyújt s e mellett a férj nevésségé válik. De úgy kell neki, mert úgy sem törődik nevével. Ő már beleszárt az udvarlásba s inkább végignyújtózik a kevereten, mintsem hogy féltéredre ereszkedjék s val-lomásokat tegyen ábrándos nevének. — Desprunelle azonban ökos

férj, idején áltálja helyzetét s a psychologia öntudatos eszközeivel oldja meg a becsület kérdését: visszahódítja feleségét. Szerepet cserél Ademárral! átadja neki a neveléséges férj szerepét, s játssa a titkos imádót.

Ez a játék kijozonitja Cyprienne-t, a ki Ademárbán már most nemesak a neveléséges, de egyszersmind az üres, szellem nélküli, hitvány férj is szemlélteti, megforditva pedig belátja, hogy az ő férje — férj s a szó teljes értelmében, a ki ő, az önézetes nő, meg nem csalhat, — a ki csak szeretni tud fiatal szívének égő szenvedélyével.

De nem a „Váljunk el“ ismert meséjét akarjuk fölmelegíteni, hanem a mi szinpadunk „Váljunk el“-jével óhajunk kissé foglaltoskodni.

A függöny fölgördül s a közönség átengedheti magát érzéki csalódásának. Láthatja a derék, komoly, művelt, szelleműsűsű férj, esinos férfias arczával, — az eleven, szikrázó szellemű, bájos kis Cyprienne-t, s a skatulából kivett, patschouli-illatú, chiees Ademárt. Azonban e helyett mit látott a zombori szinpadon?

Mindenek előtt egy középső, alacsony természetű, borotvált bajszú széles képi, mintegy 40 év körüli embert, a ki első pillanatra egy angol sórfőző benyomását teszi ránk, mozdulataiban eláruvált, hogy nem szokott előkelő körökben forgolódni, hogy a szalonbát szírnayi igen alkalmatlanul libegnek el tőle jobbra-balra, s az egyenesen álló gallér kelméletlenül korlátolja mozgékony nyakát az ide-oda hajlongásban.

Mikor megszólal, nyif-nyaf hangot hallat, mely folyton keresi a szavakat, s míg meg nem találja, addig inarticulált éneklést visz végbe elvegyitve a beszédet „igen-igen“, „természetesen“, „no persze“, „azaz hogy“ stb. kisegítő szöcskékkel, miközben olyan erőltetett gesticiatiót visz végbe, mint — mint — hogy is mondjam csak, — mint az a színes, ki el akarja leplezni, hogy szerepéből egy árva szöcskét se tud.

Egy neveléséges alak, a kiről először láttatna is elhisznék, hogy nem Cyprienne-nek való férj.

És ezzel a férjjel szemben áll a esinos kis Cyprienne, mint egy valóságos martyr, a ki a kegyetlen szülők akaratára ellenére

kényszerítették hozzá, s a kiről tudjuk, sőt méltányoljuk hogy ezt az utalatos férjet megesalja.

De miért?

Valóban mindenkiért a világon csak azért a potrohos Ademárt nem, a ki előttünk áll.

Egy elhízott vén roné az, a ki itt Ademár nevet visel, hirtelen szöke, fösületlen parókával, terebélyes arczal s idomlatlan tarmettel. Hangja rezes, beszéde akadozó, mozdulatai ügyetlenek. Nines azon egyetlen symphathikus vonás se, nines annak egyetlen szava, mely kedves volna. Egy kiállhatatlan nyarvógó-nyávogó individuum, a kinek fogalma nines chie-ről, udvariasságról, szalon-modorról.

Itt a psychologia rejtély.

Egy kedves szellemes kis asszonyka, a ki megunta a férjét, sőt meg is utálhatta méltán, de a buldog helyett kiválaszt magának egy pinesit, — az elefant helyett egy orang-utangot.

Milyen kifczamodása lehet az a női izlésnek, milyen elcsavardása a női kedélynek, milyen esömőre a szellemi gyomornak, mely tápot keres a rutás-idomtalanság s visszatasító külsőben?

Ki fejt meg Cyprienne lelki állapotát, a ki e két utalát közül inkább hajlik az utalatosabb felé?

Miért, hogyan, mikép, mely oknál fogva? Nines az a psychologia, mely ennek kulcsát megadja.

Ime az első kép, mely elénk tárul.

Ezek a marionette-ek szavalják a s szellemes író legszebb eszméit.

Ennek a férjnek mondja el Cyprienne, hogy ábrándjaiban csalólvá érezi magát, hogy mást álmodott a kolostorban, hogy férfit akart férjülni, a ki hős és szerelmes egyuttal, a kinek ölelésétől szivesen törtéti össze csontjait.

Mire ez a férj nyugtalanul jár fel s alá a szinpadon, morog s duzzog, közben rikkant egyet s a leghamisabb hangokat bocsájta ki torakából.

Ahelyett, hogy nyugodt phlegmával hallgatná nevének indokolt kitöréseit s megérinté lassanként, hogy valójában ő a hibás s nem neje, hogy ő mulasztott s mulasztását helyre kell hoznia, a helyett, hogy férfi szellemének maró satyrájával kisérné neje indulatosságát, a helyett, hogy féltékenysége férfias méltósággal törne ki, hogy legott

szegre rug, fel nem veheti, sem ügyeleteit le nem bonyolítja, hanem működésében meg van gátolva és miért? Mert az igazgatóság egy teljes hónap óta még nem nyert annyi időt, közeget a határozományról értesíteni, illetve hogy e rendelkezések a szabadkai forgalmi vezetőség útján kell jönnie, ahol hetekig elhúro. De mi most más kérdést intézünk? Mért nem ruházzák fel az állomásfőnököket oly hatalommal, hogy — külön rendelet hiányában is — a feladó-vevényt, a feladók ismételt kérésére oly megfigyessel elláthassa, mely az igazsággal nem ellenkezik, és mely, ha azt az igazgatóság a szerződésbe fel nem vette, a vasutára nézve semminemű jogi kötelezettséggel nem lehet? Miért akadályozzák a kereskedők működésében, miért károsítják ilyen csekélység miatt?

(Vége köv.)

Zombor szab. kir. város tanácsüléséből.

A pesti kereskedelmi bank a város közönsége által felvett szándékolt 400,000 ftos kölcsön első 50,000 ftos részlete fejében megkölt 46909 ft 88 krt.

Csarsch Szándok, mint a zombori színházrésztulajdonosok könyvelője és pénztárnoka bemutatja a színházrésztulajdonosok által Horváthovits Stipó és társa szálloda bérlőköt 1887. évi május hó 1-én felvett 425 ft, házbörzsözés és a város közönsége által 1887. évi 103. közig. szám alatt kelt határozatával kiutalványozott 781 ft 79 krnyi összegre vonatkozó számadást, a színház és melléképületeinek biztosítása által felmerült kiadások fejében 3090 ft 12 krt kiadásképen és végül az 1888-ik évi január hó 1-én esedékes kamat és törlesztési részlet fejében 1400 ftot írjon elő.

V E G Y E S :

Az 50,000 ftnyi kölcsön folyósítása folytán a pesti kereskedelmi banktól megküldött és a betéti pénztár 184. tétele alatt bevett 46909 ft 88 krnyi összeg a házipénztárba ezennel beutalványozatik.

Utasítatik a házipénztár, miszerint a házipénztári főkönyv „Adósságok törlesztése” című rovatában a „Pesti kereskedelmi Banktól” felvett kölcsön címén bevételbe 50,000 ftot, ezen kölcsönnek 1888. évi január 1-ig lefizetett kamatait, úgyszintén a zálogleveleknek beváltása által felmerült kiadások fejében 3090 ft 12 krt kiadásképen és végül az 1888-ik évi január hó 1-én esedékes kamat és törlesztési részlet fejében 1400 ftot írjon elő.

Utasítatik a házipénztár, miszerint ezen bevételbe utalványozott 46909 ft 88 krnyi összegből a következő fizetéseket eszkölje:

1. A város közönségének meghagyása folytán a fennállott színházrésztulajdonosok függő adósságainak fedezésére Dr. Csihás Benő mint elfogadó, Vukicsévits Péter mint kibocsátó és Estergom Károly mint forgatók által összesen 22890 ft-ot kiállított, a zombori takarékpénztárnál telepitett és folyó hó 10-én esedékes váltókat váltás be és ide terjeszse be.

2. A színházrésztulajdonosok fennálló 8000 ftnyi elsőbbségi kötvénytartozása fejében a zombori takarékpénztárnak 50 darab a színházrésztulajdonosok igazgatósága által kiállított elsőbbségi kötvény visszavétele mellett tőke fejében 5000 ftot 1887. évi július hó 1-től november 10-ig esedékes 6% kamat fejében 108 ft 34 krt, Dr. Rátai József úrnak 5 darab elsőbbségi kötvény visszavétele mellett tőke fejében 500 ftot, kamat fejében 10 ft 83 krt, Dr. Spitzer Mór úrnak 2 darab elsőbbségi kötvény visszavétele mellett tőke fejében 200 ftot és kamat fejében 4 ft 33 krt, és Schaffner József úrnak 23 darab elsőbbségi kötvény visszavétele mellett tőke fejében 2300 ftot és kamat fejében 49 ft 83 krt, fizessen ki, a fizetett kamatokról szabályszerű ellennyugtát állítson

ki és azokat a beváltott elsőbbségi kötvények kapcsán ide mutatassa be.

3. Utasítatik továbbá a városi-házipénztár, miszerint az alább megnevezett résztulajdonosoktól vagy igazolt megbízottjuktól a zombori színházrésztulajdonosok által 50 ft-ot kiállított és nevük mellé írtett számu részvényeket jelenlétecsük esetén részvényenként 25-25 ftnyi összegben váltás be. u. m.: Dr. Alföldy Gedeon 1-6, Ambrozovits Emília 8, Dr. Ambrozovits Károly 9-10, Armácz Péter özevgye 11, Athanazkovits Erzsébet 12, Athanazkovits György 13-16, Auer Ferenc özevgye 19-21, Bárány Zsiga 22-155, Barjaktar Milica 23, Barthol József 24-33, Brankovits György 34-35, Baumann Nándor 36, Beimel Ede 37, Beke Gyula 38, Belt Sebastyén 45, Bertolini Sándor 40, Bieher József 43, Bieliczy Gyula 44, Bikár Nenád 50-52, Bikár Pál 53, Bikár Péter 54, Bikár Samu 55-57, Bikár Zsófia 58, Bikár Vazul ifj. 59, Birbaum Vilmos 62, Bittermann Nándor 63-387, Bugarszky Miklós 64-65, Buday József 66, Bruck Adolf 67, Bruck Etelka 68, Blumenthal János 67, Csarsch Sándor 69, Cservenka Lajos 70, Czeder János 71, Czifrusz Ferenc 72, Dalmy Ozevgye 73, Dalmy József 74, Dalmy Pál 75, Drakulits Gábor özevgye 76, Deák Zsigmond 77, Donoslovits József 78, Eugliaus Katalin 79, Eremies Bogolyub 80, Estergomi Károly 81-84, Ekkert Pál 85, Engl Adolf 86, Ertl János 87-88, Ertl Karolin 89, Eimann Károly 90, Eirich László 91-92, Falcione Gusztáv 93-96, 308, Falcione Lőrincz 97-106, Falcione Nándor 107-110, Ferubaach Antal 111-130, Trey Imre 131-132, Fürst és társa 203, Gaál István 233, Gallé Emil 134, Gallé Friderika 135, Gartner Eulalia 136, Gajcsinovits Amália 139-142, Gelller Anna 143, Gelller Ernő özevgye 144, Georgievits Konstantin 145, Georgievits Milica özevgye 146-147, Gergurov Daniel 148, Gergurov Jakab 149, Gergurov Julianna 150-151, Gergurov Mladen 152-153, Gergurov Milan 154, Grosz Samu 156, ifj. Goldfahn Sándor 157, Goldstein Hermann és fia 158, Gottlieb Márton 159-160, Groschmid Gábor 161-162, Gromon Dezső 164-183, Gyorgyovszky György 184, Grúic Dániel 187, Grúic Helena 188, Grúic Miklós 189, Dr. Grúner Samu 190, özy. Gergurov Mária 365, Hanczmann Ignác 191, Hameder Károly 192-193, Dr. Havel József 194, Heinec Kálmán 195-196, Heindlhofer Robert 197-199, Henneberg Sándor 200, Herche Béla 201, Hoffmann Mihály özevgye 203, Hrabovszky József 204, Husvéth István 205-206, Jagerovits Szvetozar 209, Jankovits Antal 210-211, Jankovits Dávid 212, Jankovits Lyubicza 214-215, Jankovits Milos 216, Jankovits Sándor 217, Jeraszovits Erzsébet 218, Jeraszovits János 219, Jonász Samu 222, Jelenek Borbála 377, Karácson Gyula 223-224, Karvázy Domonkos özevgye 225-226, Kohn Henrik 229, Konyovits Birvasky Mileva 230-231, Konyovits Jusztin 232-233, Korics Eszter 234-235, Koczkar Zsigmond 237-239, Koszanits Szilárd 240-241, Kovács Kálmán 242-247, Kozma László 248, Kormendy Gyula 249, Kozsényi János 250, Dr. Kronits István 15, Estergomyi Hermína 506, Lallosevits Jakab 252-256, Lovich Kálmán 261, Löbl József 262, Lustig Jakab 263, Latinovits Gyula 213, Lippert Ferenc 297, Maximovits Szilárd 266, Dr. Maximovits György özevgye 267-268, Maximovits Miklós 269-272, Malcsévits Miklós 273, Markovits Mihály 274, Mihályovits György 275-278, Millasevits János, 285-296, Mihályi János 279-282, Mokry Lajos özevgye 298-299, Molnár István 300-301, Momirovits János 302-303, Dr. Molnár István Lajos 39, Milankovits Julia 284, Offenheimer Vilmos özevgye 305, Papházy Elek 306, Dr. Pavlovics Simon 309-311, Pramer Elek 312, Pletkovits Sándor 315, Poecszy Sándor 316, Polzovits Áron 318, Polzovits Mária 199, Popovits Susan 324, Prokopovits István 326, Prosznicz Mihály fia 327, Pribil Ernő

következése maradni való szándékához, hanem annyira átengedte magát feltételességének, hogy szenvedélyesen követelte férjétől, miszerint megnevezte szeretőjét, hogy maradjon vele otthon. Pedig — ámbár Cyprienne valóságos feltételességű — ő bizonyára leplezni akarja ezt férje előtt s inkább beszél a neheztelés hangján, mintsem a szenvedélyt szótlanul meg s habár nem sikerül is elitkolnia érzelmeit, de meglátszik rajta, hogy el akarja titkolni.

A mi Cyprienne-ünk kapva-kapott a jó alkalmon: eljátszani a feltételesség asszony szerepét s kiszínezi azt színesi verve-vel és alakítással. Azt jól is adta, de eljettete vele Cypriennt, Neki feltételesség kell lenni, s nem feltételességnek látszani. Eleget mond ő — a mi feltételességére vall, ha mindjárt a legközömbösebb arczal mondja is.

A másik végtelen esett a mi Cyprienne-ünk ott, a hol legott kiábrándult Ademárból, mihelyt magának hitte. Ez se felel meg az ő jellemének. Jóllehet megessapatt rajongása Ademárré a csinos gyerekről, midőn megtudta, hogy az éppenséggel nem „jó parthie” ránézve, s az az inger, mely a tiltott viszonyban rejlett, most, hogy szabadá lett — elenyészett, — azért még nem utálja Ademárt, hanem csak kezd iránta közömbössé lenni.

Belenyugszik sorsába, s ez lehangozja kedélyét. Nem oly gúnyosan s megvetően szól Ademárhoz, mint a mi Cyprienne-ünk, hanem önmagát látja neveléses helyzetében, melyért nem akarja Ademárt okozni.

Lassabb procedura az, a mi lelkében véghez megy, miatt kiábrándul s ismét férjét szereti, s itt a mi Cyprienne-ünk szintén tévedett.

Aztán túlságosan sokat a nagyon is frivolan kacagott. Nagyon is beszipsett a s sikamlós dolgokat nem tudta eléggé diszkrét módon előadni.

De ha ezeket a kritikai észleleteket megszívleli, hivatva lesz Cyprienne-ünkön elakítani.

Elmékn megfuttatva, fáradtan utal a vonal fölötti „hivatalos” kritikára. Nem irányadó az, a mit Piripócsy elmond . . . Ne hederítsen rá se Rakodczay, se Fehérvári, se Anyag Ilus. El van mondván, és honny szó, ki mal y pense!

Piripócsy.

328-329, Pártos Gyula 509-511, Popovits Sebő 317, Radics György özevgye 330, Radimeczki Ferenc 331-332, Radoszavlyevics Alexandra 333, Radoszavlyevics György 334-335, Rátai Eszterike 338-341, Dr. Rátay József 342-347, Raisz Sándor özevgye 349, Radulovits Amália 350, Radulovits Szilárd 351, Reitter Nándor 352-353, özy, Ruzsits Halm Berta 356-365, Roheim Károly 358-357, Roheim Nánthán 359-361, Ruzsiczky György Maximovits Antonia 364, Popovits Julia 366, Sándor Béla 367-370, Schaffner József 371-374, Stanimirovits Alexandra 375-376, Szatanimirovits Pál 378-379, Stern Mór 386, Szalay Károly (Parabáry) 391, Szalay Károly lakatos 392, Szaubern Julianna 393, Szaubern Károly 394, Szemző Bella 395, Szemző Dezső 396, Szemző Gyula 397-436, 508, 510, 264, 314, Szemző Györgyike 437, Szemző Ilka 438, Szemző István ide 439-463, Szemző László 304, 336, 337, 389, 390, Szemző István ifj. 464, Szemző János ide 465-466, Szemző János ifj. 467, Szemző Károly 468, Szemző Örszike 469, Sturteckzy Mór 470, Széchenyi József 471-480, Spitzer Bernát 481, Dr. Spitzer Mór 482-487, Stojcskovits Miklós 488, Dr. Stojkovits Péter 489-498, Dr. Schuller Simon 499, Szerb nemzeti színház alapítvány 348, Schmausz Endre 207-208, Tárcazy Mór 500-501, Theodorovits Anna 502, Theodorovits Miklós 503, Thim József 540-505, Trischler Anna 507, Tóth Ida 512, Tunner Nándor 513, Utvics Erzsébet 514, Utvics Mladen 515, Valtér Nándor 516, Weidinger Sándor 517, Weidinger Zsigmond 518, Veszelinovits Péter 519-520, Vértsey Károly 521-522, Vojnits István 523, Vojnits László 524, Vujevich Ilona 525-526, Vujevich Zakár 527-534, Vuit Alexandra 635, Dr. Vuit János 536-537, Vuit Katalin 539, Vuit A. Miklós 540-542, Vuit Pál 543, Vukicsévits Péter 545-546, Vározy Károly 136, Vuit Péter 538, Zapf János 547, Zákó Ilona 548, özy, Zombory Amália 549-550, Zombori kereskedelmi és iparbank 551-560 Zombori magyar olvasókör 561-570, Zombori népkör 571, Zombori polgári casino 572-576, Zombori szerb ectionica 577-586, Zombori takarékpénztár 587-596, Zsivánovits Berta 597-598, Zsivánovits Sámuel 18, 17, 599, 600, Zombori polg. casino egyleti dalárda 236-362.

Felhivatnak megvezésnek a helyi lapokban történő közzététel után a most megnevezett résztulajdonosok, miszerint folyó évi november hó 10-től legkésőbb folyó évi december hó 31-ig részvényekkel a városi házi pénztárnál a delélti hivatalos órák alatt jelentkezzenek, ha li részvények a szerződés értelmében egyenként 25 ft-ot beváltatni fognak. Az 1887-ik évi december hó 31-ig beváltás végett az összeg bírói letétbe fog helyeztetni, a házi pénztár utasítván, miszerint ezen részvénybevéltáskor jelentést annak idején szintén terjeszse be.

Felhivat továbbá Bugarszky Miklós közgyám, miszerint az időközben elhalt Alföldy József, Bezeredy Béla, Bikár Márk, Birvasky Zakó Maja, Gözl Károly, Grüber Vincze, Joanovits Sebő, Kaufmann Simon, Popits István, báró Podmaniczky Armin, Riedl Pál, Stein Márk és Szakall Vidor részvényesek örökösiei ide 8 nap alatt a végbéli jelense be, hogy a nevezett örökhagyók nevén álló részvények kiutalványozása iránt a kellő intézkedések meg legyenek tehetők.

Mint hogy továbbá a színház és melléképületeinek tűzkar elleni biztosításáért f. hó 11-én 328 ft 14 kr. díjösszeg lesz fizetendő, utasítatik a házipénztár, miszerint a bevételbe utalványozott 46909 ft. 88 krnyi összegből a színházrésztulajdonosok igazgatósága által kiállított díjkötvény átvétele mellett Husvéth Károlynak az 1-ös magyar általános biztosító társaság helybéli ügynökének folyó hó 11-én 328 ft. 14 kr fizessen ki és a díjnyugtát az ezental a pénztárnak megőrzés végett átadott, a színház, a szálloda és a kincstárnál vásárolt melléképülről kiállított három darab biztosítási kötvényt, valamint ezen helyiségek adókönyveskéjével együtt a tüzmentes pénztári szekrénybe helyezze el.

Utasítatik a városi számvétség, miszerint figyelemmel azon körülményre, hogy ezen épületek tűzkar elleni biztosítása 1888. évi május hóban lejár, ide kellő időben javaslatot terjeszsen be az iránt, hogy ezen biztosítás mily módon volna a város közönségére nézve legelőnyösebben eszközölhető?

Felhivatik végül Csarsch Sándor ur, mint a zombori színházrésztulajdonosok könyvelője és pénztárnoka, miszerint az általa ezen alkalommal bemutatott számadás kiadási rovatarra vonatkozó okmányokat, úgyszintén a 185 ft. 39 krnyi készpénzmaradványt ide 8 nap alatt terjeszse be.

Miről a városi letét és házipénztárak, a városi számvétség, Bugarszky Miklós közgyám, a zombori takarékpénztár, Dr. Rátai József, Dr. Spitzer Mór, Schaffner József és Csarsch Sándor urak végzésileg értesítettek, jelen határozat pedig közhírré tétel végett a helyi lapoknál közzétetik.

Kelt Zombor szab. kir. város tanácsának 1887. évi november hó 8-án tartott üléséből.

Gertinger Pál s. k.
I. aljegyző.

SZÍNHÁZ.

Mikádo.

Stambul, november 12-én.

Némethy Gizella nagyon szépen énekelte azt a nagyon szép dalt

„A napsugár

Egy fény s tűzár . . .

Mihálka, Fehérvári, Kóvi satöbbiek is mind, tutti quanti jól játszottak; a három grácia, mert bátran annak nevezhető az a szép

„három kis iskolás leány”

Némethy Gizella, Anyag Ilus és Lánglónka gráciás (scil: gracieuse) volt; a karok is jól viselték magukat, sőt még a közönség is igen szépen megtöltötte a színházat.

Ez volt a második bérelt első előadása. A második zsölyve bérelt, mert a páholybérelt az évekre szól! A mint egyiken benfevés egyéniség mondta: egyáltalán nincs kilátás hogy ebben a százdabban Zomborban páholy legyen kapható mert a bérlők mind java korú életerős emberek.

Ilyen körülmények között nem lehet eléggé kifogásolni a

bérlének schmutzig olcsóságát. A 27 xros páholylések teszik tönkre a tászlókat.

Az egyetlen a mire folyton volna vevő — a páholy az minden nemzetgazdasági elv ellenére, el van zárva a kereslettel, pedig bizonyos hogy minden páholyra három véle lenne rögön, ha valaki viszályné és nem 3, hanem 5—6 frtért is! Így meg is bírta élni egy tászlát nálunk.

De az olyan intézkedések a melyek célszerűek, azt a bölcsnek nem szokták életbe léptetni Zomborban és Rátóton...

Dobó Kátiéza.

Vasárnap, nov. 13.

Oly nagy mértékben uralkodott a szerep nem tudás, hogy rám is ragadt, és most én sem tudom szerepemet, a criticát. Pour acquit!

Egy magyar huszárkaplár Bácsban.

Hétfő, nov. 14.

Egy magyar huszárkaplár Bácsban Zomborban igen jól járt. A szereposztás sikerült, mindenki helyén volt.

Angyal Ilus mint szakácsné népdalokat énekelgetett és sikere azt jósoltja velünk, hogy maholnap egy vidéki színpad primadonnája lehet belőle. Szólessy Hermin most ismét nagyobb szerepben láttuk. Nagyon hasznavehető színésznőnek bizonyul.

Fehérvári a jutalmazandó és — mondjuk mindjárt — szépen telt ház után itélve, jutalmazott, jól mőkázott, Andrássy Dombayné és Langh Ilon, Mihálka és Csige — a mint sorban jönnek a színpadon mind dicséretet érdemelnek. A látszik hogy a bohózatra jó erők állnak rendelkezésére a hol túlozni kell, ott ott-nem vannak színészeink, különösen comicusaink. És ez az értékük vétkük masutt.

A ház a ránylag tömve volt, mert jutalmatért és hétfő és bérlésért volt, és csak kevés bérlő szókott meg az ó 27 xros páholyból. Nem látjuk be, hogy erkölcsi kötelezettségünk lenne, ha már elfoglaljuk mások orra elől e százsában a páholyt, hát akkor legalább igazolnánk azt, hogy ők csakugyan oly nagy színpártolók, azzal, hogy mindig megváltják a páholyukat. Akkor is ha egyszer nem 27 fr! Vagy pedig adjanak helyet oly bérlőknek, a kiknek telik még bérlészünetben is páholyra, és a kik hajlandók lennének olyan ár-t is fizetni a páholyompolért, a mely mellett egy tászlát megéltetne Zomborban.

Váljunk el.

Kedd, nov. 15.

Gyengén ment.

A közönség ezt a darabot annyira ismeri, annyiszor látta, hogy esupa collega ált körülöttem. Minden néző criticus volt és még nekem is vigyaznom kell a criticámmal, mert most már nem hiszik el nekem sem oly könnyen, a miket mesélek. Tudta a közönség, hol mi következik; észre vette, miket maradt el a kilincstiszogat, hol hagyta ki a szép szólelvé-jelenetet sat. De nem csak ezt vette észre. Hanem észrevett sok egyebet is, a mi nem lehetett inyére.

Először is a rendezést kell megrónunk, mert az igazán visszataszító ugrodzás volt a mit ott a kellene elkövettek.

Azután a szereposztás sem volt sikerült. Fehérvárnak az „A d h e m a r s” hogy úgy mondjam — nem „fekszik”. Nem az a hangnem, és nem az az alak. Teumesztés, hogy oly kipróbált tehetségű színész mint ő, a szerepet magában véve nem rontotta el, hanem igyekezett azt — alakja dacára — érvényre jutni, és az sikerült is neki, a mennyiben az alakja dacára sikerülhetett.

Volt idő mikor Shylockot comicus alaknak fogták föl, és úgy adták. Legújabbant tett vele Solymsos any kisérletét. Ez egy kisérlet, a mely oly mélyértelmű münél mint Shaksper Velencei Kalmárja megköszantható, mert a miben oly mély az értelem, ott megkísérülték a többféle értelmezés is.

A mi „Váljunk el” előadásunk, a melyről azért akarunk kissé behatóbban beszélni, mert épen annyira ismeretes nálunk, hogy a közönség legjobban beletinkethet a színészek kártyáiba, és mintegy próbakönek, összehasonlít mintaelőadásnak vehette más it szerepelt tászlókat mellé — a mi „Váljunk el” előadásunk ilyenféle comicus felfogás árult el, a mely pedig épen nem volt helyén.

Ez nem bohózát. Ez finom salonvígjáték. Ezt elég comicusá s tettek a szellemes szerzők a szövegben, semhogy azt drasticus alakítás által bohózáttá emelni — vagy súlyosítani kellene.

Nekünk úgy tetszik, hogy Mihálka alakja inkább felelt volna meg Adhemárnak; a nyelgeség, piperközés nála nem hatott volna olyan bohóci módon, mint Fehérvárnál. Ez temperamentum dolga — mondom —, a miért a színész megrónni nem lehet, csak a szereposztót.

És maga a szereposztó Jupiter itélis is van némi kifogás. Rakodezaynak sem „fekszik” a Des Prunelles. Először is azt ajánljuk neki, hogy csapja el a szabóját és csináltesse ruháit — különösen frakját — Andrássy szabójánál. Salonszerepűl a frak nem csak az életben a hol

»Kleider machen Leute»

hanem — vagy épen azért — a színpadon is, életbevágó fontosság-gal bír.

Nem hisszük, hogy a kedves Angyal Ilus-Cyprienne beleszerethetett volna valakibe, a kin a frak oly rosszul áll, mint Rakodezay Des Prunellesen.

Hozzájárult egy kis szerepmertudás és így a mai Des Prunelles a közönség nem tudott megbarátkozni.

Természetes, hogy a mérlegelésnél, mindég a közönség szemé előtt volt Rakodezay-Shylock, Rakodezay Poplavics és más sikerült alakítás, a melyek az igényeket oly magasra fokozták, hogy mint a hogy egy nagyon megfeszült húrú elpattanó nyíl a legcsékélyebb hibánál is, a mely a célzásnál esett féltnél eltérést mutat a célból, mert igen messzire vitt, úgy a közönség is nagyon sok szálkát vett észre, a hol másnak ősres gerendáit is elnézett volna. A mi fapuskákkel lövöldöző kocavadászának persze bátrabban taszigalhatják fegyverüket a célzásnál jobbra balra, mert messzire nem lönek, és a közönség az eltérés nem oly feltűnő. Tény, hogy a közönség Rakodezayt többet várt, már azért is, mert elkényeztetta arra, hogy sokat járjon.

Van ugyan egy kis intricus résza a szerepben, de ez nem jogosította fel Rakodezayt arra, hogy folyton, vagy legalább sokszor a Jago hangján beszéljen. Des Prunelles nem intricus; csak egyszerű nőjén, igen józan gondolkozásu ember, a ki kocsos magához hódítja magát — igaz hogy egy kis ravaszság van a dolgban. De ő még azért nem róka.

Ettől áttéknivel Rakodezay ebben a szerepben mint ahogy, akarmély szerepben legyen, a melyet, ha akár éjfélok felkölük és a sugó elé állitva, első sugas után kellene eljátszania — Rakodezay volt és marad.

Angyal Ilus helyesen játszotta szerepét. Úgy tudta a szöveget, mint a karikacsapás, a mit követendő példa gyánant nem eléggé ajánlhatunk sok kollégájának. De nemcsak ezért, hanem ügyes és jól átdöntött játékaért is teljes elismerést érdemel. De minthogy felvettük ma a szigorúbb szemüveget és két oly je-

les színész játékában, mint Fehérvári és Rakodezay, gáncsolódtunk, — Angyal Ilusra is ezen szigorú mértékkel akarjuk alkalmazni, és figyelmeztetjük, hogy kevesebb több lett volna. Különösen nem kellett volna oly énküve éreztetni azt, a mit a szerzők a szövegben csak sejtetni akartak.

Adhemár elleni elszelvénye nagyon hamar és durván tünik föl. Annak, a kinek rövid idővel ezelőtt még légyottot adott, annak nem szabad oly hamar kiadni az utat, nem szabad oly hamar éreztetni vele a nemetszést, a közönyt. Ez által szécsélyesen tünik föl, pedig csak oly nőnek kellene látszania, a kit egy kis csabítás eltántorítan birt volna, de az okosság észre téríti — következetlenség nélkül.

Ez a megrovás azonban csak oly szigorú szemüveg mellett és csak a többi eleni szigorúság mellett érdemel helyet, mert egyebekben Angyal Ilus igen keesesen játszott és teljes sikert ért el.

Ha a közönség nem ismerné oly nagyon a darabot, nem részleteztünk volna ennyire, mert bizony mondom — ment oly jó, mint akárhány vígjáték eddig, a melynél azonban nem emeltek kifogást, mert nem ismerték a darabot.

Ha a darabot nem hitták volna »Valjunk el-nek, hanem Chamillacnak, vagy más valaminek, há' egészen meg lennék elégedve. Sem a közönség sem a criticus, nem lenne oly criticus.

Dr. Pataj Sándor.

Megyei s helyi hírek.

* A szelencse-külvárosi polgárok Kandler József tekintélyes iparosunk vezetésével melletti 6 tagú küldöttséget menesztettek e lapok szerkesztője, dr. Molnár Gyula urhoz, hogy fogadják el a szelencse-külvárosban megüritlt s decz. 4-én újra választás alá eső városi bizottsági tag jelöltséget. A bizottság szónoka a szelencse-külvárosi polgárság bizalmát tolmácsolta a Zombor és Vidéke szerkesztője iránt, a ki az ellenzéki ügyet éveken át kártartóan szolgálta s a városi közigyelésen is szószóljára lesza a polgárság fontosabb érdekeinek. Dr. Molnár Gyula köszönetét fejezi ki a szelencsei-polgároknak iránta tanusított bizalmáért. Megtiszteltetésnek veszem — ugymond — felhívásukat, melynek elget tenni kötelességemnek tartom. Jól tudom, hogy a bizalom nyilvánulása nem érdemeim kifolyása, hanem nyílt szó az itteni fő-fő-mamelukokhoz, melynek tartalma nem egyéb, mint dokumentálása az önök kétségbevonhatatlan ellenzéki érületének. A választás körüli mozgalmakról s annak eredményéről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

* Rétfőn d. e. tüz ütött ki a Szaubern Károly földbírtokos istállóban, 10 óra után jelentette a toronyór s a tűzoltók meg is jelentek csakhamar, de az istállóban főlhalmozott széna és szalma már akkor olyannyira langban állott, hogy az épület megmenteni teljes lehetetlenné lett. A lovakat még idővel kivetették, de egy tőzér bennégett. Més a tűzoltók ezen épület oltásával voltak elfoglala, addig a véznes clem atesapott a Falczone Nándor városi tanácsnok istállójának padlására, mely épület tetőzete szintén martalékká esett a lángoknak. A Szaubern Károly istállója különben biztosítva volt. Tűzoltóink valóban kitettek magukért ez alkalommal.

Gyászhir. Dr. Bruck Pál, Szabadka sz. k. város II-od orvosa, paliesi fűrdőorvos, irói névén Hidas Pál, f. hó 13-án reggeli 5^{1/2} órákor hosszas szenvedés után Zomborban elhalálozott. Dr. Bruck Pál, az alig 27 éves orvos, egyike volt a legrokonszenvesebb fiatal embereknek, kik a társadalomban magukat közkedvelettel tudják jenni. Alig ismerünk megyénk szülőitől közl egyet is, kit jellem-tisztség, nemes magaviselet, szakképzettség, egyéni szép tulajdonságok folytán annyira megszerettek volna kortársai, mint dr. Bruck Pál. Az irói téren is kiváló sikerrel dísekedhett Hidas Pál, ugyszólván állandó beszéd tárgya volt baráitai és ismerősei körében, mert a legvívóvalisabb, legzsellemesőbb ifjú volt, mert a legtöbb élvezetes örök ő szerzte azoknak, s mert a legszikrázóbb anekdóták fűzédnek az ő nevéhez. Vasszorgalom ifjú volt, a ki tanulmányait a legelsőnyabb nélkülözések dacára is rendületlen kitartással végezte, s oly szakképzettséget tudott elsajátítani, minövel kevés vidéki orvos dísekedhetik. E mellett munkatársra volt az „Ország-Világ” — „Magyar Salon” — „Egyetértés” — „Pesti-Hírlap”, és „Fővárosi Lapok”-nak, sőt „Az elhízás ellen” című orvosi szak-könyvet adott ki, mely széles körben keltett méltó fölntést. Ez egy nagy küzelemmel befetjezett pályá a legszébb reményekre jogosítá mert alig telepedett le Szabadkán, már is hirre kapott, sőt Szabadka város idegeli II-od orvosa, paliesi fűrdőorvosa is kinevezetett. Az ifju ember azonban már tanulmánya befejezése óta szívében hordá a halál ésimrágát, mert tödévésbe esett, s ámbár két év előtt jobboldali néimleg kigyógyult, ez év őszén megújult a baj s híjában keresett helyen fűrdőhelyen gyögyírt. Dejött tehát Zomborba, testvérei körébe, hol két havi kinos szenvedés után, — melyet csak az méltányolhat, a ki tödévéses betegnek halas sorvádsát ismeri — f. hó 13-án végre örök pihenésére hajította le fejét. A gyszászertét élelkenbe állt érethetjük, mint e pillanatban, midőn ezen tetőtől-talpig derék ifjúról, a társadalom e hasznos tagjáról irunk nekrológust s valóban nem találjuk a világ szavaait azok számára, kiket e csapas közelebből sít. Halála híresze Szabadkáról és a vidékről számos jóbarátja sietett ravatalához, hogy megajadják az elhunytak a végteszégét. 12 korszár díszítette a ravalt, és pedig a következő felirásokkal: »Feljethetlen Palijunknak testvére! (Babérkoszorú, két szalagall). »Feljethetlen Palijunknak, dr. Bruck Armin és neje. »Unser unvergesslichen Cousin Paul, Sam. Bruck und Frau (Babérkoszorú, rózsaszín szalagall). »A szeretet jó barát emlékének, dr. Sági Samu, dr. Molnár Gyula, Roheim Sándor (Fehér szalagall). »Dr. Bruck Pál orvostudornak, a szabadkai orvosi kar. »Feljethetlen barátjának, Mikló Henrik! (Szabadka). »Dr. Bruck Pálnak baráti emlékir! szabadkai barátai (Nagy élvirágkoszorú, fehér szalagall). »Löbl Vilmos Szivaczról! — Öszinte jó barátomnak! L. V. (Babérkoszorú fehér szalagall). — Temetésé rendkívül részvét mellett f. hó 14-én d. u. 2 órákor ment vége. A gyszászertét dr. Fischer hely. forábbi mondotta, meghatáon ecselelte a mely fájdalom, melyet nem egyedül az elhunythoz legközelebb állott, de az összes jelenlevők mélyen átéreztek, elmondva róla mindazt a szép és jó, a mit különben álltalánosságban elmondhatnak, s a meggyőlt főt, a csapást néimleg enyhíteni, hogy emléket nagyon soká fogjuk becsülettel megörözni. A család részéről a következő gyszászertét becsületot ki: Alulírottak mely fájdalommal tudadják feljethetetlen testvérük, illetve sógoruk Dr. Bruck Pál orvostudornak folyó hó 13-án, rövid szenvedés után, reményteljes életének 27-ik évében, reggeli 5^{1/2} órákor történt gyszász kimulást. A meghodolult hirt kelletlenül f. hó 14-én délután 2 órákor fognak a helybeli irt. sírkertben örök nyugalomra térteni. Zomborban, 1887. évi november hó 13-án. Örök béke legyen drága porai felett! Dr. Bruck Armin Bruck Mór, Özv. Kónig szül. Bruck Karolin, Flesch szül. Bruck Hermin, Bröder szül. Bruck Fanni, Deutsch szül. Bruck Emilia,

testvérek. Deutsch Sándor, Flesch Ferencz, Bröder Simon, sógorok. Dr. Bruck Arminé, szül. Stern Ilonka sógorón.

* Hirdetmény. A városi törvényhatósági bizottságnak f. é. október hó 26-án 197. szám alatt kelt határozata folytán közhírre tétetik, hogy a felsővárosi választás kerületben megválasztott és időközben elhunyt Zslyvetits Dömjün bizottsági tag ur helyébe, ugyszint a szelencsei választás kerületben megválasztott és időközben leköszött Valter Nándor bizottsági tag ur helyébe új tag választása folyó évi deczember hó 4-ik napján délelőtti 9 óráot estl 4 óráig fog eszközölteni. A felsővárosi választó kerületre nézve választási helyül a bezúdni után fekvő „Csíbrák”-féle vendéglő, a szelencsei választó kerületre nézve pedig választási helyül a belső vásártérn fekvő „Szabácsy”-féle vendéglő jelöltetik ki. Választási joggal bírnak mindazok, kik az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultaknak 1886. évre érvényes névjegyzékébe és pedig a felsővárosi választó kerületben, illetve a szelencsei választó kerületben fel vannak véve. Kelt Zomborban, 1887. évi november hó 12-én. Dr. Ceihás Benő s. k. polgármester.

* Gyilkosság az utcán. E hó 13-án, vasárnap este, fél 7 órákor Zimunka Károly 18 éves harisnyókötő segédét a szelencse város részben lévő Orgona utcán, a mint két társával hazafele tartott, Prokris Peres obrovaczi illetőségű timár legény revolverrel föbe lölte. A szerencsétlen azonnal összerogyott. Lakására vitték, a hol az első orvosi segély után Valter főkapitány ki is hallgatta, majd a kórházba szállították, de élete már nem volt megmenthető, 48 órai szenvedés után meghalt. A gyilkost Zimunka társai fölismertek, el is fogták s átadták az ügyésznek. A törvényszék részéről János Mihály Mató törvényszéki ügyvéd vezeti a vizsgálatot, melynek eredményéről legközelebb valószínűleg már jövő lapunkban is megemlékezhetünk.

* Kramér Lajos levele a „Közép-Bácska” szerkesztőjének. Kiosztó Rezső topoljai nyomdász és a „Közép-Bácska” szerkesztője levélleg kérdést intézett Kossuth Lajoshoz az iránt, hogy vajjon tényleg mondotta-e Orsovánál azon buszbeszédet „1848. kasszony hava 15 én.” melyet egy elhunyt topoljai polgár iratál köztől találtak s mely közelebb is mindjárt azo buszbeszéd költőnek tünik föl. A legnagyobb magyar azonban mégis készségesen adott fölvilágosítást ez ügyben. Levele szöruul-szóra a következő: »Turin 22 Via dei Millo. Nov. 1. 1887. Uram! Szerkesztő Ur! Utem Nov. 1-ki levelét, mely bizonyos buscú szózatra vonatkozik, melyet állítólag én intéztem volna Hazánkhoz Orsován 1849. Augusztushan, s mely így kezdődik: „Hazám! Magyarok királya Isten veled.” aztán Isten veledt mondatt a „Magyarok hatalja Ilyának” s is inti: ne feleddj el, hogy nimes fején a korona mert én „az viszem” stb. Helyesen itél ön uram! midőn ez állítólag buscú szózatot mind tartalmánál fogva, mind az „Iratam” I. kötetének 1. lapján olvasható gyilkos folytán is feltétlenül költőnek tartja. En megvalloam bünáratra méltó dolognak tartanám, ha akadt volna vagy akadna gondolkozó ember Magyarországon, a ki ama jegyzék olvasása nélkül is, feltehető vagy tehetné rá, hogy én oly tartalmu buscú szózatra képes lehetek. De ön megkíván általam értesítetni nézetöben. Ha a leghatározottabban kijelentem, hogy az egész buszszózat történeti, valami beteges fantáziának szüleménye; s minden részletében költött, merő hazugság; egy rossz mese. Sem azt, sem semmi más buscú beszédet, nem mondtam sem Orsován, sem sehoh másutt azon boldogtalan emléki időben, midőn a hontalanság keserves útjára léptem egy, a mint Iratam előszavának első sorában megírva van. Sokszor és sokat volt és van alkalmam tapasztalni, hogy a leghozsátalanabb pletyka koholmányok mi könnyen találják anyi hitlere, hogy még a történelembé is bejuttanak. Hát minthogy abban a koholt beszédben a Koronáról is van szó annak hozzátevével hogy én azt „viszem”, engedjem önöknek em elkalmat, annak kijelentésére felhasználnom, hogy én nem csak nem „vittem” a Koronát, hanem annak elviteléről, mint Orsva táján elrejtéséről még csak tudomást sem volt. — A belügyminiszteriumra tartozott a dolog... s hi-re tudom nélkül történt a mi történt. Egy másik beszéd is közzétett az országban, melyet állítólag a kápolnai csatában mondtam volna — az is költött beszéd, az is mese. Van szeresém ön tiszteletteljesen ádvözölni. Kossuth Lajos. Kramér Rezső urnak a „Közép-Bácska” szerkesztőjének.

† Gyászhir. Fratrievits Ignác, földink lovassági tábornok, a magyar testőrség kapitánya, a főrendiház tagja e hó 13-án Bácsban 67 éves korában elhunyt. Halálával igen fontos pozíció őrüsedik meg, mert a magyar testőrség kapitánya a zászlós urak sorában foglalt helyet, tagja a főrendiháznak, s e mellett magas katonai méltóság, és így olyan követelményeket egyesít magában, melyek csak ritka esetben találkoznak s reánk magyarokra különösen fontos, hogy ki van a király közvetlen közelebb. Az elhunytól a következő életrajzi adatok közli az E. sz. Fratrievits Ignác 1820-ban Zomborban született, Baján kezdte tanulmányait, de csakhamar katonai pályára lépte, 1833-ban mint kadet belépett a 3. kurassier-ezredbe, honnan 1841-ben a magyar testőrséghez vezetett át. Előbb hadnagygyá, majd 1847-ben főhadnagygyá neveztetén, ezental gyorsan emelkedett a katonai pályán. 1854-ben a 10. huszárezred őrnagyá, később alezredes lett. 1859-ben pedig a 2. huszárezred parancsnokává nevezetett ki. Az 1866-iki hadjáratban Edelsheim Gyulay hadosztályában ezredesi ranggal vett részt s érdemei elismeréséül a harmadosztályú vaskorona-rendet a hadi ékítményül kapta. 1869-ben a VI-ik gyalog hadosztály parancsnokává nevezetett ki. Graczaba költözött, egy évre pedig altábornagyává nevezetett ki. 1875. július 1-én a magyar királyi testőrség kapitányává nevezetett ki, tagja lon a főrendiháznak, ugyanekkor nyerte a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot valamint tulajdonosa lett a tizenkettőik huszárezrednek. — Lovassági tábornokká 1881-ben nevezetett ki. Számos rendjelei mellett bírta a Lipót-rend nagykeresztjét is. Tetejéi ma érkeznek városunkba, s a helybeli Rókus temetőben tétetnek örök nyugalomra.

* Groller Albert, közös hadsergebbeli altábornok, városunkba érkezett, hogy az itteni két zászlóaljat megsemmelje.

* Dr. Sági Samu hely. gyakorló orvos lakását a Falcione féle házba, Sauerhorn Károly volt gyógyszer-tára fölötti emeletbe helyezte át. Rendel d. e. 9 óráig, d. u. 3 óráig.

* „A pártszervekedés” című röpirat, mely e napokban Pártos Bélától megjelent, és melyről annak idején mi is bővebben megemlékeztünk, ellenzéki körökben élelkenb figyelmet keltett. A „Pesti Napló”-nak e röpirat megjelenés alkalmából, a többi között, következéket írják: Jelenben az országos ellenzéki pártoknak sokkal sürűbb érintkezést kell keresniök a nemzeti választásokon kívül is, különben félo, hogy az ellenzéki szellem mindinkább elandak s a kormányzati rendszer megtörése belátatlan időkbe oldoztatik. Pártos Béla egész sorozatát adja elő a javaslatoknak, melyek által a közöny és részvétlenségű származó bajokon segíteni óhajt és remél. Mi a magunk részéről leginkább a vidéki ellenzéki pártkörök megalkotását tartjuk sürűsösen ajánlatsónak. Lényeges vagy feltétlenül ugyanis arra, hogy az ellenzéki központoknak az ország minél több vidékén legyenek megbízható közegük, melyek utján az elveket propagálva, a térfoglalás siker-

